

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-335/23-L

Název	Základní škola a Mateřská škola Stružinec, okres Semily, příspěvková organizace
Sídlo	Stružinec 102, 512 51 Lomnice nad Popelkou
E-mail	zkozak@zsms-struzinec.cz
IČO	70 985 740
Identifikátor	600 099 059
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Zdeňka Kozáková
Zřizovatel	Obec Stružinec
Místo inspekční činnosti	Stružinec 102
Inspekční činnost na místě	4.-5. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Stružinec, okres Semily, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny a školní jídelny. Naplněnost školy v posledním letech klesá. V době inspekce se v ZŠ vzdělávalo ve dvou třídách celkem 15 žáků (spojen 1. a 2. ročník a 4. a 5. ročník). V aktuálním školním roce není vzděláván žádný žák ve 3. ročníku. Do MŠ bylo v jedné věkově smíšené třídě zapsáno celkem 21 dětí ve věku od tří do šesti let, z toho šest plnilo povinné předškolní vzdělávání. Školní družinu navštěvovalo 11 žáků. Aktuálně škola nevzdělává dítě nebo žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem ani dítě mladší tří let. Budova školy je umístěna v centru obce a je dobře dopravně dostupná. Všechny její součásti jsou soustředěny v jedné budově, která není bezbariérová.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má jasně nastavená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti v souladu s právními předpisy a koncepcí rozvoje školy. Ředitelka vykonává svoji funkci 16 let a má dobrý přehled o aktuální situaci ve škole. Stanovuje priority a kroky k dosažení vytyčených cílů v souladu se současnými trendy ve vzdělávání.

Organizační struktura zohledňuje typ, velikost, aktuální potřeby a záměry rozvoje školy. K funkčnosti řízení přispívá používaný informační systém, delegování rozhodovacích pravomocí, stanovení kompetencí zaměstnanců a jejich odpovědnosti. Hlavním záměrem školy je zajistit osobnostní růst dětí a žáků a jejich přípravu k dalšímu učení pro život. Ředitelka vytváří podmínky pro týmovou spolupráci nejen pedagogických pracovníků, ale všech zaměstnanců školy a společně podporuje partnerskou spolupráci s rodiči. Některé své kompetence vhodně delegovala na vedoucí učitelku MŠ. Hospitační činnost je realizovaná formou kratších vstupů, které poskytují učitelkám v ZŠ i MŠ přiměřenou zpětnou vazbu k jejich práci.

Ředitelka školy se snaží zajistit výuku kvalifikovaným pedagogickým sborem, kterou aktuálně zajišťuje sedm pedagogických pracovníků z toho pět v ZŠ a dva v MŠ a dále jedna školní asistentka a to zejména z důvodu intenzivní skupinové a individuální logopedické prevence.

Další vzdělávání pedagogického sboru je plně podporováno. Vychází z potřeb a organizačních možností školy. Z tohoto důvodu jsou preferovány vzdělávací akce typu webinářů. Aktuálně bylo v daném školním roce zaměřeno např. na aktuální právní problémy ve školství, poradenství pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení, klima školy, agresivitu předškolních dětí aj. Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků probíhá na neformální úrovni prostřednictvím sdělování zkušeností z absolvovaných webinářů či samostudia výměnou námětů k efektivnějšímu uplatňování moderních metod a forem práce ve vzdělávání.

Více zdrojové financování (zapojení do projektů, sponzorské dary nebo úplata za vzdělávání) zlepšuje podmínky ke vzdělávání. Vedení školy v oblasti materiálně-technické úzce spolupracuje se zřizovatelem. Náležitou pozornost věnuje ředitelka školy postupné obměně materiálního vybavení, didaktické techniky a interaktivních pomůcek, které umožňují bezproblémové naplňování školních vzdělávacích programů. Prostory mateřské školy poskytují vhodné podmínky pro realizaci pestré vzdělávací nabídky a všestranný rozvoj dětí. Herna, která je částečně členěna do herních koutků, slouží zároveň k pohybovým činnostem i k odpočinku dětí. Na budovu školy bezprostředně navazuje školní zahrada vybavená

herními prvky podporující obratnost a fyzickou zdatnost žáků a dětí. Škola nemá plnohodnotnou tělocvičnu. Pro tělovýchovné aktivity využívá třídu se sportovním náradím, místní sportoviště a sokolovnu. Samozřejmostí je dle klimatických podmínek využívání pobytu venku.

Škola se dlouhodobě potýká s menším počtem žáků. Zřizovatel hradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost základní školy.

Plně jsou podporovány činnosti vedoucí k výchově ke zdravému životnímu stylu. Pravidelné stravování, péče o ústní hygienu, časté zařazování ovoce a zeleniny do jídelníčku, pitný režim zajištěný pro děti a žáky po celý den nebo dostatek pohybových aktivit mají velký význam pro získání správných návyků. Škola se dlouhodobě zapojuje do potravinových projektů („Ovoce, zelenina do škol a Mléko do škol“) k pravidelnému čerpání produktů zdravé výživy.

Škola věnuje pozornost problematice bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, vyhodnocuje aktuální rizika a průběžně přijímá opatření. K eliminaci rizik instalovala bezpečnostní prvky, např. kryty na radiátory, zastínění pískoviště aj. Současně pravidelně poučuje děti i žáky při vzdělávání a před akcemi organizovanými mimo školu. Každoročně provádí nácvik evakuace, účastní se besed s danou tematikou (např. s Policií ČR). Podmínky pro zajištění bezpečnosti, zdraví a ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou obsaženy ve školních řádech. Škola účelně stanovila dohledy a zabezpečila před neoprávněným vniknutím vchody do budovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitovaných hodin v ZŠ byl vstřícný a klidný přístup vyučujících. Byla zachována potřebná diferenciací učiva dle ročníků. Díky charakteru málotřídní školy se střídala frontální výuka, samostatná práce žáků i práce ve skupinách vytvořených podle ročníků v dané třídě. Prvky činnostního učení a střídání metod vedly k udržení pozornosti žáků, převládalo kladné motivační hodnocení jejich pokroku. Účelné bylo využití učebnic, pracovních listů a učebních pomůcek. Řízeným rozhovorem učitelé zjišťovali nejen znalosti žáků, ale vedli je k vlastní úvaze, logickým souvislostem, vyvozování závěrů a samostatnému vyjadřování. Vyžadovali dodržování nastavených pravidel při současně vstřícném přístupu k žákům a respektu k jejich osobnosti. Byl kladen důraz na propojení učiva s praxí. Žáci projevovali schopnost volby vlastního postupu své práce, ohleduplnosti, spolupráce ve skupině a vzájemné kontroly. Ve většině sledovaných hodin byl stanoven cíl a v závěru v rámci skupiny bylo zhodnoceno i jeho naplnění.

Vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře, mezi dětmi a učitelkami panovala důvěra postavená na partnerské komunikaci a vstřícném přijetí. Při ranních hrách měly děti dostatečný prostor pro rozhodování při volbě spontánních činností, většinou si v prostoru herny rozvíjely námětové a konstruktivní hry. Průběh vzdělávání byl provázen zavedenými rituály, které přispívaly k pocitu jistoty a bezpečí. Nové informace předkládaly v logických souvislostech, vedly je k dovednostem propojovat s již upevněnými poznatky. Nabídka činností působila na všechny smysly, posilována byla paměť, soustředění, čtenářská, matematická i přírodovědná pregramotnost. Nastavená a již osvojená pravidla třídy se pozitivně odrážela ve vztazích mezi dětmi i směrem k zaměstnancům školy. Učitelky uplatňovaly při řízených aktivitách převážně účelně individuální, frontální a skupinové formy vzdělávání, v malé míře byla cíleně zařazována práce ve dvojicích a kooperativní činnosti. Objevování, samostatné řešení problémů a experimentování podporující vlastní iniciativu dětí nebylo při inspekčních hospitacích patrné. Rozvoj grafomotoriky byl

začleňován do vzdělávacího procesu pravidelně, učitelky byly při těchto činnostech zpravidla důsledné. Zaměřovaly se na dílčí návyky jako je správný úchop psacích potřeb nebo správné sezení s oporou zad. Dětský nábytek ve třídě odpovídá rozdílným antropometrickým potřebám ve věkově smíšeném kolektivu. V rámci odpoledního odpočinku byl všem dětem s menší potřebou spánku poskytován prostor pro postupnou aktivizaci s účelnou nabídkou náhradních klidových činností.

Během vzdělávání poskytovaly učitelky dětem zpětnou vazbu, povzbuzovaly je, oceňovaly jejich výkony i prosociální chování, avšak cílené zhodnocení ukončeného vzdělávacího bloku, formativní hodnocení vystihující individuální pokrok jednotlivých dětí či sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Seznamování se zdravým životním stylem probíhá prostřednictvím pravidelného zařazování zdravotně preventivních cvičení, pohybových her a hudebně pohybových a relaxačních chvilek v budově nebo venku.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině se vyznačoval nabídkou formou aktivit napříč všemi výchovami s ohledem na zájem žáků. Při jejich plánování je kladen důraz na smysluplné využití volného času a rozvoj pohybových dovedností. Žáci byli vedeni ke spolupráci, toleranci a vzájemnému respektu. Vstřícným přístupem a pevnými pravidly chování se škole úspěšně daří případné vztahové problémy eliminovat.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zveřejňuje informace o vzdělávací nabídce a přijímacím řízení na svých webových stránkách a na informačních tabulích, zároveň je otevřená předávání informací individuálním zájemcům přímo ve škole. Přijímání žáků ke vzdělávání probíhá podle platných zákonných ustanovení. Je dodržován rovný přístup s vytvářením podmínek pro úspěšnou integraci všech žáků.

Škola má nastavená pravidla a mechanismy pro poskytování podpory dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě potřeby spolupracuje především s Pedagogicko-psycho logickou poradnou v Semilech případně jinými institucemi s obdobným zaměřením v rámci regionu. Sleduje a vyhodnocuje žáky s rizikem školní neúspěšnosti. Poskytuje jim pomoc k překonání vzdělávacích problémů a zohledňuje vnější prostředí ovlivňující jejich výsledky.

Poradenské služby zabezpečuje zejména ředitelka školy, která vzhledem k počtu žáků operativně reaguje na aktuální problémy a spolupracuje s ostatními pedagogy a dalšími odborníky. Poskytuje žákům a dle požadavků i jejich zákonným zástupcům poradenskou pomoc zaměřenou zejména na vzdělávací potřeby žáků, na pomoc při integraci a popř. primární prevenci sociálně patologických jevů. Informace z oblasti kariérového poradenství předává především v případě zájmu žáků o studium na víceletém gymnáziu.

Škola zpracovala preventivní program vycházející z aktuálních problémů žáků (bezpečné chování, tolerance apod.). Aktivity jsou zaměřeny k efektivní specifické primární prevenci. Související činnosti provázané s konkrétními akcemi školy podporují směřování žáků k aktivnímu trávení volného času, ke zdravému životnímu stylu a k péči o zdraví. V rámci preventivních opatření se cíleně zaměřuje na práci s kolektivy tříd, na komunitní metody, stmelování a smysluplné využití volného času žáků. Tato péče je podporována minimálními preventivními programem, jehož témata se prolínají výukou.

ZŠ průběžně monitoruje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků při vzdělávání, reaguje na případná rizika školní neúspěšnosti a pracuje s nimi, oceňuje jejich úspěšnost

v mimoškolních aktivitách. Výsledky vzdělávání i jejich rozbohem se pravidelně zabývá pedagogická rada. Ověřování úrovně vědomostí probíhá formou běžných, interně zpracovávaných a vyhodnocovaných testů. Externí testování škola nevyužívá. Významný je úspěšný přechod žáků na vyšší stupeň vzdělávání do základních škol v okolí či přijetí na víceleté gymnázium.

Vzdělávací cíle MŠ jsou zaměřeny na všestranný rozvoj osobnosti dětí, jejich naplňování jim napomáhá pochopit okolní svět a učí je žít ve společnosti ostatních. Jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, pravidelným pohybovým aktivitám a důraz je kladen rovněž na environmentální vzdělávání. Při plánování řízených činností byla využita souvislost vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi každodenního života. Evaluační systém třídního plánování je ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání nastaven, ale v praxi je zatím funkční pouze částečně. Evaluační výstupy odrážejí spíše průběh vzdělávání, pouze ojediněle se pedagogové zaměřují na důslednou analýzu uplatňovaných metod a forem či stanovování dalších pedagogických postupů.

Cíle v oblasti rozvoje řečových schopností a jazykových dovedností se dařilo naplňovat pravidelným zařazováním písniček, básniček, rytmizace, dechových cvičení a preventivních logopedických chviliek. MŠ organizuje ve spolupráci s klinickým logopedem depistáž, v případě potřeby je zákonným zástupcům doporučována individuální logopedická intervence. K plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá rovněž nastavená spolupráce v rámci subjektu. Pedagogická diagnostika poskytuje ucelený přehled o jejich vývoji a zároveň je funkčním podkladem pro diferenciaci vzdělávací nabídky. Ve třídách jsou k dispozici rovněž diagnostická portfolia obsahující jejich datované kresby, grafomotorická cvičení i pracovní listy. Jejich obsah slouží k posouzení úrovně školní zralosti a je účelně využíván při individuálních konzultacích se zákonnými zástupci jako jeden z podkladů hodnocení výsledků vzdělávání. Ze strany učitelek jsou takto průběžně získávané informace o dětech zatím využívány spíše při individuální práci v rámci ranních her. Zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky však zatím postrádají konkrétní záměry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individualizované a diferencované vzdělávací nabídky.

Vzdělávání ve školní družině rozvíjí osobnostní stránku účastníků formou různých vystoupení, dodržování tradičních svátků a zvyků. Vychovatelka spolu s žáky připravují různé soutěže nebo různá setkávání společně se zákonnými zástupci žáků. Samozřejmostí jsou i doplňkové činnosti, mezi které patří např. osvětová činnost, účast na kulturních akcích a jiné.

Ředitelka školy spolupracuje se zákonnými zástupci, školskou radou a úzce se zřizovatelem, který se o školu příkladně stará. Projednává s ním provozní záležitosti, pravidelně mu předkládá výroční zprávy, případně řeší aktuální problémy ovlivňující chod školy. Spolupráce s vnějšími partnery a institucemi je přínosná.

Závěry

Vývoj školy

- Stávající ředitelka školy byla v roce 2019 opětovně potvrzena ve své funkci
- Došlo k postupné rekonstrukci a modernizaci vnitřních prostor školy včetně instalace bezpečnostních prvků

- Uskutečnila se revitalizace školní zahrady, došlo k její obnově z hlediska úpravy terénu a rozšíření herních prvků
- Od poslední inspekční činnosti významně klesl počet vzdělávajících se žáků

Silné stránky

- Kvalitu poskytovaného vzdělávání pozitivně ovlivňuje příznivé klima školy a účinná spolupráce všech zaměstnanců, což se kladně odráží ve výchovně vzdělávacím procesu.
- Organizačně dobře zvládnuté vzdělávání ve třídách s více ročníky
- Přírodovědná gramotnost dětí a žáků je rozvíjena kladným přístupem školy k udržitelnosti životního prostředí a aplikací prvků environmentální výchovy do vzdělávacího procesu
- Pedagogové svým přístupem, způsobem komunikace, cíleným vedením a výchovou vedou děti a žáky ke slušnosti, ohleduplnosti, vzájemnému respektu a toleranci mezi sebou, navzájem vytvářejí atmosféru důvěry a partnerství, úspěšně realizují cíle prevence rizikového chování a formují jejich osobnost

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vnitřní prostory pro tělesnou výchovu neumožňují realizovat některé tělovýchovné aktivity (např. míčové hry)
- Málo důsledné poskytování srozumitelné a průběžné zpětné vazby od pedagogů mateřské školy směrem k dětem. Děti nebyly dostatečně vedeny k sebehodnocení a s přihlédnutím k věku i k vzájemnému hodnocení
- Pedagogická diagnostika a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí nejsou cíleně propojeny s plánováním pedagogického procesu a s diferenciací vzdělávací nabídky podle aktuálních schopností, dovedností a potřeb jednotlivých dětí

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vzdělávací nabídku mateřské školy v řízených činnostech obohacovat četnějším zařazováním kooperativních aktivit ve flexibilních skupinách i ve dvojicích, činností podporujících objevování, samostatné řešení problémů, experimentování, a tím podporovat vlastní iniciativu dětí
- Pedagogickou diagnostiku v mateřské škole cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k diferencované a pestré vzdělávací nabídce
- Podporovat profesní rozvoj pedagogů nabídkou dalšího vzdělávání zaměřenou na uplatňování formativního hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků
- Systematicky vést děti a žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji. Průběžně zařazovat prvky formativního hodnocení do všech vzdělávacích činností

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 1/2009 ze dne 8. 10. 2009, s účinností od 9. 10. 2009
2. Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině příspěvkové organizace obce Stružinec Základní škola a Mateřská škola Stružinec, okres Semily ze dne 11. 12. 2015

3. Jmenování na pracovní místo ředitelky Základní školy a MATEŘSKÉ ŠKOLY Stružinec, okres Semily na období 6 let s účinností od 1. 8. 2013, čj. 18/2013 ze dne 26. června 2013
4. Kvalifikační studium pro ředitele škol a SZ ze dne 14. 5. 2009
5. Potvrzení ve funkci ředitelkou Základní školy a MATEŘSKÉ ŠKOLY Stružinec, IČO 70985740, se sídlem Stružinec čp. 102, 512 51 Lomnice nad Popelkou, v pracovním poměru na dobu neurčitou, čj. 8/2019 ze dne 25 července 2019
6. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení <https://rejstrik.msm.cz/rejskol/> ke dni 4. 4. 2023 (mateřská škola, základní škola, školní družina, školní jídelna)
7. Školní řád čj. 31/2021 ze dne 26. 8. 2021, s platností a účinností od 1. 9. 2021
8. Školní řád mateřské školy čj. 31/2020 ze dne 18. 9. 2020, s účinností od 21. 9. 2020
9. Vnitřní řád školní družiny čj. ZS32/2020 ze dne 18. 9. 2020, s účinností od 21. 9. 2020
10. Vnitřní řád školní jídelny platný ve školním roce 2022/2023
11. Zápisní listky do školní družiny ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2022/2023
13. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (1. – 5. ročník) platný od 1. 9. 2022
14. Učební plán platný od 1. 9. 2022
15. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2007
16. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2007
17. Učební plán platný od 1. 9. 2022
18. Třídní knihy vedené ve škole ve školním roce 2022/2023
19. Žákovské knížky vedené v základní škole ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
20. Přihlášky ke stravování pro školní rok 2022/2023
21. Informace z rodičovské schůzky pro školní rok 2022/2023 (seznámení s řády školy)
22. Seznámení zaměstnanců s řády školy včetně podpisového archu ze dne 26. 8. 2022
23. Plán DVPP školy na 2. pololetí roku 2022 a na 1. pololetí roku 2023
24. Pracovní doba učitelky 1. stupně a ředitelky ZŠ na školní rok 2022/2023 ze dne 25. 8. 2022
25. Žádost povolení výjimky z počtu žáků na základní škole (ze dne 26. 8. 2022, ze dne 26. 8. 2021, ze dne 26. 6. 2020, 24. 7. 2019)
26. Smlouva o dofinancování školy ze dne 22. 2. 2022 (výjimka z nejnižšího počtu žáků ve třídě)
27. Kniha úrazů (MŠ, ZŠ)
28. Personální dokumentace, osobní spisy pedagogických pracovníků (vzorek)
29. Dokumentace k BOZ
30. Dokumentace k finančnímu zhodnocení
31. Dokumentace k zařízení školního stravování
32. Webové stránky školy: www.zsms-struzinec.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.